

बारबर्दिया नगरपालिकाको
नगरसभा बैठकमा २०७९ साल अषाढ १० गते शुक्रबार
वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट बक्तव्य

यस गरिमामय नगर सभा अध्यक्ष महोदय

नगर सभाका सदस्यज्यूहरु ।

१. जनताको सार्वभौम अधिकार, स्वायत्तता र स्वशासनको अधिकारलाई आत्मसाथ गर्दै बारबर्दिया नगरपालिकाको उप प्रमुखको हैसियतले नेपालको संविधानको भाग १९ धारा २३० बमोजिम यस गरिमामय एघारौं नगरसभा समक्ष आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/८० को वार्षिक बजेट प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

२. राजनीतिक परिवर्तन र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापनाका लागि विभिन्न समयमा भएका आन्दोलनमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने महान् शहीदहरु प्रति उच्च सम्मानका साथ हार्दिक श्रद्धान्जली व्यक्त गर्दछु ।

३. संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमबाट शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पुरा गर्न नागरिकको सबैभन्दा नजिक घरदैलोमा रहेको स्थानीय सरकार दोस्रो निर्वाचनबाट निर्वाचित हुनुभएका सम्पूर्ण जनप्रतिनिधीहरुलाई हार्दिक बधाई दिदै कार्यकाल सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु । निर्वाचन प्रक्रियामा प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न राजनैतिक दल, निर्वाचन आयोग, राष्ट्रसेवक कर्मचारी तथा सुरक्षाकर्मी लगायत सम्पूर्ण नगरबासीहरुमा धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

४. बारबर्दियाको आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान, पन्ध्रौं योजना, नेपाल सरकारबाट स्वीकृत कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदनहरु दिगो विकासका लक्ष्यहरु, नेपाल सरकार (संघीय सरकार) को आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम बजेट वक्तव्य , लुम्बिनी प्रदेश सरकारको प्रदेश सरकारको प्रथम आवधिक योजना र प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम तथा बजेट वक्तव्य, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, विनियोजन विधेयक २०७९ को सिद्धान्त र नगर सभाका सदस्यहरुबाट प्राप्त सुझाव हरुलाई प्राथमिकताका आधारमा बारबर्दिया नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमको परिधी र आधार बनाई यस आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट प्रस्तुत गर्ने मुख्य आधार तयार गरिएको छ ।

५. आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को कुल बजेट ९१ करोड ३२ लाख २६ हजार ९ सय आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को कुल बजेट १ अर्व ९१ लाख ५ हजार ४ सय को पूर्ण बजेटको निर्माण र कार्यान्वयनको अवस्था हेर्दा आव २०७७/७८ को खर्च ७४ करोड ३२ लाख ३९ हजार ८१२ (८१.३८%) छ भने पुँजीगत खर्च २२ करोड ८२ लाख ९३ हजार ८८० (६९.०६%) वित्तीय प्रगती भएको देखिन्छ । त्यसैगरी आव २०७८/७९ को २०७९ जेठ मसान्तसम्मको खर्च ५३ करोड ५९ लाख ८० हजार ७४७ (५३.११%) छ भने पुँजीगत खर्च रकम १४ करोड ४४ लाख ३३ हजार ३४४ (३३.४%) वित्तीय प्रगति रहेको देखिन्छ ।

६. यस चालु आवको सम्पन्न आयोजनाहरू:-

आ.व.२०७८/७९ मा पूर्वाधार विकासमा विनियोजित ४३ करोड २३ लाख ९१ हजार ७०० भएकोमा कार्यसम्पन्न भएका ठूला आयोजनाहरू विष्णुधनी बहुप्राविधिक शिक्षालय रु ३ करोड ८ लाख, सिकलसेल उपचार केन्द्र भवन निर्माण ४ करोड १० लाख, सगुन मार्ग ठेक्का रकम ६३ लाख, मोहनमार्ग ठेक्का रकम १२ लाख ९३ हजार, सगुनमार्ग कालोपत्रे सडक ठेक्का रकम १ करोड २६ लाख, गौरिपारा रानीजरुवा सडक कालोपत्रे १ करोड १२ लाख, रुपलाल मार्ग ठेक्का रकम ७१ लाख २७ हजार, भिममार्ग ठेक्का रकम ८५ लाख, एकीकृत वस्ती विकास कार्यक्रम राजी वस्ती निर्माणमा ५३ लाख ९४ हजारका आयोजनाहरू सम्पन्न भएका छन् ।

सभाध्यक्ष एवं नगर सभाका सदस्य ज्यूहरु,

७. अब म यस नगरपालिकाको आ.व. २०७९/८० को विषयक्षेत्रगत तथा कुल आय र व्ययको अनुमानित विवरण प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहान्छु ।

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आ.व. २०७९/८० आन्तरिक राजश्व (घर जग्गा रजिष्ट्रेसन, घर नक्सा पास, नदीजन्य पर्दाथको बाँडफाँड बाट प्राप्त आय तथा अनुमानित बैक मौज्दात समेत) रु. ७ करोड ५० लाख प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ, संघीय सरकारबाट प्राप्त राजश्व बाँडफाँडमा १५ करोड ०१ लाख ६२ हजार, प्रदेश सरकारको राजश्व बाँडफाँडबाट १ करोड ५२ लाख २९ हजार प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ । संघ र प्रदेशको अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण अनुदान प्राप्त ६५ करोड ८३ लाख २० हजार अनुमान गरिएको छ । यसरी आगामी आवका लागि कुल वार्षिक आय रु. ८९ करोड ८७ लाख ११ हजार रुपैया हुने अनुमानित आय पेश गरेको छु ।

अब म आगामी आ.व.को विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा विनियोजित बजेट प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

१. नगर स्तरिय कार्यक्रमहरु:-

मौजुदा जनशक्तिको प्रयोगबाट दैनिक प्रशासनीक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाई आम नागरिकलाई सुशासनको अनुभूति दिलाउन, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरुको चुस्त दुरुस्त व्यवस्थापन गर्न, नगरको साधारण (चालु)खर्च तर्फ १६ करोड ५ लाख ८० हजार र विकास निर्माण तथा पुँजीगत खर्च तर्फ ११ करोड ६० लाख ४७ विनियोजन गरिएको छ । नगरबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरुमा नगरस्तरिय गौरवका योजनामा शहीद मार्ग कालोपत्रेमा २ करोड, रुपलाल मार्ग कालोपत्रेमा २ करोड, भिममार्ग कालोपत्रेमा १ करोड ९० लाख, रामप्रसाद मार्ग कालोपत्रेमा १ करोड ७० लाख गरी सडक कालोपत्रे तर्फ ७ करोड ६० लाख विनियोजन गरिएको छ ।

किसानसँग मेयर कार्यक्रम संचालन गर्न ६० लाख, वडा नं. ५ को वडा कार्यालय निर्माणमा ५० लाख, पदनाहा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माणमा ६५ लाख, काठको पुल विस्थापन कार्यक्रममा शुरुवातीका चरणमा १० लाख, चक्रपथको अवधारणा अन्तर्गत पहिलो वर्षको लागि नगरको भित्री रिङ्गरोड निर्माणमा २५ लाख, छाडागाई वस्तु (गौशाला) व्यवस्थापनका लागि २५ लाख, अन्त्यष्टि घाट निर्माणार्थ २ लाख, र युवा स्वरोजगारको अवधारणा स्वरूप निःशुल्क लोकसेवा तयारी कक्षा संचालनका लागि ५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

३.पशु सेवा विकास:-

पशुपंक्षी लगायतका कृषिजन्य बस्तुहरुको प्रवर्धन र कृषि सेवामा आवद्ध आम किसान वर्गहरुलाई पशु पालन व्यवसाय संचालनमा समर्थनका लागि रु. ५० लाख विनियोजन गरिएको छ ।

४.कृषि विकास:-

खेतीयोग्य जमिनलाई अधिकतम प्रयोग गर्न र कृषक पाठशाला संचालन गर्न, नगरका विभिन्न क्षेत्रमा कृषि उपज संकलनका लागि खाद्य गोदाम घरको अवधारणा सहित कृषि विकासका लागि रु.६० लाख विनियोजन गरिएको छ भने किसानसँग मेयर कार्यक्रम पनि कृषि तथा पशुपंक्षीका क्षेत्रका लागि कार्यक्रम छुट्याइएको छ ।

५.महिला तथा बालबालिका (लैससास)-

यस नगरमा बसोबास गर्ने महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक, अपाङ्ग, एकल महिला, दलित, बादी समुदाय लगायतको उचित सामाजिक सुरक्षा स्थापित गरी आयआर्जन सीप विकास गर्न रु.२५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

६.शिक्षा ,युवा तथा खेलकुद:-

शिक्षामा सार्वजनिक विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गरी समग्र नगरको शैक्षिक विकास गर्नका लागि हामी उद्यमी युवा साथै पढ्दै, कमाउँदै, रमाउँदै कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न रु.६ करोड विनियोजन गरिएको छ ।

७. आर्थिक विकास:-

लोपोन्मुख/लैङ्गिक अल्पसंख्यकहरूका लागि सीप मुलक र विपन्न जनजाति समुदायका लागि सिपमुलक तालिममा आम जनतालाई आवद्धता गरी स्वरोजगार मार्फत उत्पादन एवं सहकारीहरूलाई प्रवर्द्धनका लागि रु.१२ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

द.राजश्व क्षेत्र:-

राजश्वको दायरा विस्तार तथा राजश्व सुधारका विभिन्न क्षेत्रहरूलाई समेट्न समग्र कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी बनाई अपेक्षित राजश्व संकलन कार्यका लागि रु.५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

९.सुचना प्रविधिक्षेत्र:-

सेवा प्रवाहमा विद्युतीय माध्यमलाई प्रभावकारी बनाई प्रविधि मैत्री, पारदर्शीता र सुशासन कायम गर्न रु. १० लाख विनियोजन गरिएको छ ।

१०.न्यायिक समितिक्षेत्र:-

समुदाय स्तरमा हुने सामान्य विवाद व्यवस्थापन, समाधान तथा न्यूनीकरण कार्यमा न्यायिक समितिलाई सक्रिय राखी सामाजिक न्याय सम्पादनको क्षेत्रलाई थप सशक्त बनाई न्याय निरूपणमा आम नगरबासीको पहुँच अभिवृद्धि एवं हिंशा न्यूनीकरणका लागि न्यायिक क्षेत्रमा रु. ३५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

११.वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन:-

वन वातावरणको रक्षा गर्दै विपद् एवं जोखिम न्यूनीकरणका लागि विपद् व्यवस्थापन कोष लगायत नर्सरी उत्पादन र वृक्षारोपण कार्यक्रम सहित वन, वातावरण र विपत् क्षेत्रमा कार्य गर्न रु. ५० लाख विनियोजन गरिएको छ ।

१२.स्वास्थ्य सेवाको क्षेत्र:-

नगर अस्पतालबाट आम नागरिकका लागि ९८ वटा पुर्ण निःशुल्क औषधी उपलब्ध गराइ सबैमा आधारभुत स्वास्थ्यको सुनिश्चितता गर्नका लागि स्वास्थ्य सेवका लागि रु.३ करोड २५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

१३. यस नगरको गौरव र प्रतिष्ठा बढाउनका लागि नागरिकको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रूपमा रहेका ११ वटै वडाहरूलाई समुचित विकास गर्न जम्मा रु. ७ करोड बाडफाँड गरी बजेट मार्गदर्शन सहित विनियोजन गरिएको छ ।

१४. टुहूरा असाहाय बालबालिकाको हेरचाहा र पालपोषण तथा अनिवार्य शिक्षा सिकाईका लागि असाहाय बालबालिका संरक्षण केन्द्रको अवधारणा लाई निरन्तरता तथा व्यवस्थापन स्वरूप रु.३० लाख विनियोजन गरिएको छ ।

१५. संघ तथा प्रदेशबाट प्राप्त शर्त अनुदान, विशेष अनुदान र समपुरक अनुदानको रकम तोकिए बमोजिम विनियोजन गरिएको छ ।

१६. विष्णुधनी स्मृती बहुप्राविधिक शिक्षालय

प्राविधिक ज्ञान हासिल गराउने प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्ने उद्देश्यले संचालित बारबर्दिया नगरपालिका मातहतमा विष्णुधनी स्मृती बहुप्राविधिक शिक्षालय संरचना निर्माणका लागि संघीय सरकारको विशेष अनुदान २ करोड विनियोजन भएको र सो संचालन व्यवस्थापनका लागि आन्तरिक श्रोतबाट रु.५० लाख प्रशासनीक लगायतको कार्यमा रकम विनियोजन गरिएको छ ।

१७. प्रधानमन्धी रोजगार कार्यक्रम:-

बारबर्दिया नगरपालिकामा सुचिकृत भएका बेरोजगार युवाहरूलाई रोजगारी सिर्जना, रोजगार सेवा केन्द्र संचालन, व्यवस्थापन, सुदृढीकरण कार्यका लागि शर्त अनुदान तर्फ रु.१ करोड ४३ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

१८. बारबर्दिया नगरपालिकासँग साझेदारीमा रही कार्यक्रम पेश गर्नुहुने बाँके युनेस्को क्लव, BEE Group, स्याक नेपाल, गेरुवा ग्रामीण जागरण संघ, थारु महिला उत्थान केन्द्र, थारु समुदाय विकास मञ्च, स्वास्थ्य तथा शिक्षा विकास केन्द्र, बिल्ड अन नेपाल, सगोल कास्की, सिएमसी नेपाल, सामाजिक सचेतना सरोकार मञ्च, बेस नेपाल लगायतका गैरसरकारी संस्थासँग समेत पूर्ण साझेदारीका रूपमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१९. आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नगर तथा वडा स्तरिय सरकारले समेटेका तथा प्राथमिकीकरण भई योजना तर्जुमा भएका विस्तृत योजना, क्रियाकलाप र कार्यक्रमका सहितको विवरण, आयव्ययको अनुमान सहितको विवरण यसै बजेट वक्तव्यका साथमा पेश गरिएको छ ।

२०. यस बारबर्दिया नगरपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको आर्थिक विधेयक २०७९ र आयव्ययको प्रस्ताव समेटिएको विनियोजन विधेयक २०७९ समेत सभा समक्ष पेश गरेको छु ।

यी माथि उल्लेखित व्यय अनुमानका विवरणका आधारमा कुल वार्षिक रु. ८९ करोड ८७ लाख ११ हजार पुग्न गएको छ । कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक खर्च मा रु.५९ करोड १८ लाख ५ हजार (६६ प्रतिशत) र पुँजीगत विकास खर्चमा रु. ३० करोड ६९ लाख ६ हजार (३४ प्रतिशत) विनियोजन गरिएको छ ।

अन्त्यमा,

यस गरिमामय नगरसभामा बजेट तर्जुमा गर्न मार्ग निर्देशन गर्नुहुने नगरप्रमुख ज्यू, सक्रिय राजनीतिक दलका नेतागण हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

बजेट तर्जुमा गर्दा आफ्नो अमूल्य समय खर्चिनुहुने निजी क्षेत्र, सहकारी क्षेत्र, नागरिक समाज, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहितको राष्ट्रसेवक कर्मचारी टिम, संचारकर्मी र नगरबासीमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद

रत्न कुमारी पाण्डे
नगर उपप्रमुख
बारबर्दिया नगरपालिका

मिति २०७९ अषाढ १० गते